

Lean: van hype naar verbetercultuur

Hoe bereik je meer met minder en hoe krijgt de burger weer een centrale plaats bij de uitvoer van het overheidswerk? In Lean: van hype naar verbetercultuur bieden de vier auteurs duidelijke handvatten voor het creëren van een verbetercultuur specifiek gericht op professionals in de publieke sector.

De vier auteurs, Daniel Niezink, Erik Ruijters, Manon Diepenmaat en Paul van Tiel, beschikken over een jarenlange ervaring met het implementeren, coachen en begeleiden van organisaties in het lean werken en denken. In dit gezamenlijke werk wordt hun ervaring gebundeld en maken zij lean praktisch toepasbaar. Wat dit boek speciaal maakt is de focus op de kenmerken en aandachtspunten die de publieke sector eigen is.

De opbouw van het boek is logisch. In de hoofdstukken 1 & 2 wordt gestart met een uitleg van lean, een summier geschiedenis en de belangrijkste onderdelen. Dit laatste gebeurt onder andere aan de hand van het 4p model van Toyota. In het volgende hoofdstuk worden de kenmerken van de publieke sector toegelicht en bespreken de auteurs tot welke uitdagingen dit leidt bij de inzet van lean.

Inleiding, Leeswijzer en dankwoord

1. Over lean werken
2. Lean filosofie
3. Context van de publieke sector
4. Lean transformatie
5. Instrumenten en technieken
6. Lean transformatiescan
7. Tips voor een lean transformatie

Naast de theorie- en praktijkvoorbeelden introduceren de auteurs een eigen transformatiemodel in hoofdstuk 4. Het doel van dit model is het bieden van handvatten aan organisaties om hun eigen route te bepalen naar het bereiken van de verbetercultuur. Het bestaat uit zeven bouwblokken die de route mogelijk maken en ondersteunen. Enerzijds beschrijven deze de aanpak en proces; hoe en met wie start je een transformatie? Anderzijds zijn de bouwblokken gericht op gedrag en houding bijvoorbeeld op het acteren van leidinggevenden in bouwsteen 3 'Inspirerend en dienend leiderschap'.

Natuurlijk hebben de auteurs naast de basistheorie en het eigen model ook aandacht voor de veelal toegepaste instrumenten en technieken binnen Lean. Zo zijn de probleemanalyse, A3 en waardestroomanalyse (value stream mapping) onderwerpen die helder worden uitgelegd in hoofdstuk 5.

Ook de transformatiescan, beschreven in hoofdstuk 6, is een nuttig instrument. Alhoewel geen onderdeel uit het standaard lean assortiment, biedt het een mooie eyeopener voor organisaties die willen starten – of gestart zijn - met een lean transformatie. De scan start met het letterlijk groot ophangen van de bouwblokken en bijbehorende stellingen. Door middel van het stickeren

met rood en groen op de goede en minder goede onderdelen wordt voor iedereen snel inzichtelijk wat de grootste aandachtsgebieden binnen de organisatie zijn. Alleen al het visueel maken van een dergelijk startpunt is op zichzelf een mooi voorbeeld van visual-management.

Conclusie

Het boek slaat een mooie brug tussen de theoretische kaders en het praktische ritme van het werken in het publieke domein. Met name door de beknopte praktijkcases komen de uitdagingen en concrete oplossingen naar voren. Leidinggevenden en professionals zullen hier veel herkenningpunten zien en een goede indruk te krijgen van de mogelijkheden en verschillende aanpakken.

Niet alleen voor mensen werkzaam in de publieke sector is Lean: van hype naar verbetercultuur interessant. Het transformatiemodel, de gebundelde theorie en de technieken zijn binnen alle sectoren toepasbaar. Het is een beknopt boek en leent zich prima voor het opdoen van inspiratie in het weekend.

Over deze recensie

Deze boekrecensie is tevens verschenen op www.managementboek.nl.